

LUCERNA

Ú N O R 2 0 0 3

Dobrý den

„Jestliže je úterý, musíme být v Belgii“, praví jedna filmová komedie (více než tohle o ní opravdu nevím)...

Jestliže je únor, musíme být v kině! ...volně navazují.

Možná, že jste si toho už taky všimli. Posledních osm let - vždycky druhý měsíc v roce pořádáme méně koncertů méně divadelních představení. O to víc zveme do kina!

Projekt 100 - přehlídka vybraných filmů ze zlatého fondu světové kinematografie se každý rok vrací - vždy s deseti filmy... a po deseti letech skončí... už za dva roky...

Je mnoho dobrých důvodů, proč Projekt 100 navštívit. Už jenom jména režisérů: Federico Fellini, Lars von Trier, Luis Buñuel, Michelangelo Antonioni.

Je jeden mimořádný důvod: Amadeus Miloše Formana... po devatenácti letech... kdo z nás by si nepamatoval, jak celé kino zůstalo až do posledního titulku, posledního komparsisty a pak se postavilo a tleskalo... (taková malá soukromá revoluce)... neodolatelný smích Toma Hulce je zase tady... o třicet minut původně nepoužitých scén - delší!

Je několik mnoho skvělých důvodů jít v únoru do kina. Možná namítnete, že jste ten či jiný film viděli v televizi... ale znáte ten mrazivý pocit: v plném sále někdo hrůzou vyjekne jiní si s úlevou oddechnou někdo se zasměje.

Tak nezapomeňte: Projekt 100 - 2003 přichází do našeho kina Vesmír v únoru a kousek v březnu a o filmech píšou uvnitř Lucerny a ...tak se mějte hezky

Petr Mohr

P.S. Jděte se podívat na Davida Hemmingse, jak v roce 1966 hrál fotografa ve Zvěšenině.

Pozvánka na výstavu

1. února - 2. března 2003

Jiří Vsetečka - Pražský chodec

Od 5. září 2002 byla v prostorách Tezeziánského křídla Starého královského paláce na Pražském hradě otevřena krásná výstava osmdesáti velkoplošných fotografií bývalého pedagoga katedry fotografie FAMU, fotografa a režiséra, docenta **Jiřího VŠETEČKY „PRAŽSKÝ CHODEC“**. Na pozvánce čtu větičku, že ...výstava bude otevřena do 27. října 2002... Líbila se však zřejmě nejen mně, ale i ostatním návštěvníkům, a tak byla dvakrát prodloužována - na Hradě jste ji nakonec mohli navštívit až do 5. ledna letošního roku.

Měla jsem možnost setkat se s autorem fotografií přímo na této výstavě a projevila přání, vystavit je také u nás ve Svitavách. A pan Vsetečka souhlasil. Bylo nám jasné, že přestože jsou naše výstavní síně prostorné, celá výstava se do nich nevejde. A tak jsme udělali společně výběr asi poloviny z fotografií vystavených v Praze a ty mohou návštěvníci ve svitavském muzeu zhlédnout po celý měsíc únor.

Z fotografií Jiřího Vsetečky je vidět jeho důvěrná znalost starobylé Prahy, jejích magických proměn a lidských osudů. Vybrané fotografie na výstavu do Svitav jsme rozdělili do čtyř skupin. První tvoří

starobylá Praha s jeho obyvateli, druhá zachycuje Prahu židovskou, třetí významné dějinné události (rok 1968 a 1989) a čtvrtá jedinečnou náladu a atmosféru Prahy, hru světla a stínů v jejích zdech. Nechybí samozřejmě ani jeho proslavený černobílý snímek Markéty Lazarové v podání tehdy ještě mladičké a neznámé Magdy Vašáryové.

Jiří Vsetečka působil jako pedagog na katedře fotografie FAMU, roku 1977 byl jmenován docentem pro obor umělecké fotografie. Fotografii pojímá jako dokument doby. Spolupracuje s časopisy, Českou televizí, Československým filmem i Českou filharmonií, je autorem osmnácti knižních publikací. Několikrát samostatně vystavoval v Praze a v Paříži. Účastnil se mezinárodních výstav u nás i v zahraničí - Maďarsku, Polsku, Jugoslávii, Kanadě, Brazílii, Itálii, USA. Jako režisér videoprogramů získal řadu cen na mezinárodních festivalech. Některé z nich (historie Rudolfovy štol, Václavského náměstí a Karlova mostu) budou součástí naší výstavy.

Máte-li rádi kvalitní fotografii, Prahu a nebo se zajímáte o historii, neměla by vás tato výstava minout.

Blanka Čuhelová

Od nepaměti k současnosti - XVII

Je zřejmé, že zastávat rychtářský úřad ve středověku bylo výnosným obchodem. Svitavský rychtář získal i na tom, že olomoucká vrchnost se čas od času ocitla ve finanční tísní. Tak v dějinách města nacházíme jméno někdejšího svitavského rychtáře Jana, řečeného Starý (Antiquus), který si díky nashromážděnému majetku mohl v roce 1394 dovolit společně se svou ženou Vaňkou, poté, co prodali lenní dvůr v Hradci nad Svitavou za 90 hřiven, koupit od zadluženého olomouckého biskupa Mikuláše z Rýzmburka doživotní roční plat 40 hřiven plynoucí z osady Čtyřicet Lánů. Částka, která byla poukázána na účet olomouckého biskupa, dosáhla na svou dobu nevídané sumy 280 grošů moravské váhy. Kromě doživotní renty obdržel rychtář a jeho žena dům ve městě osvobozený od veškerých platů a možnost svobodného odběru dřeva z biskupských lesů, ovšem pouze pro svoji potřebu. A to už dávno rychtářem nebyl, protože v roce 1389 prodal svůj úřad Kunlinovi (Konrádovi), včetně požitků. Navíc se požitků vzdala v roce 1391 i dotyčná Janova žena Vaňka. A ještě jednu poznámku: v latinských i německých textech listin se setkáváme s mnoha českými jmény, svědčí to o tom, že mezi měšťany nebylo pouze německy mluvících, ale přibývalo i zámožnějších Čechů. Tedy, mají-li jména tu pravou výpovědní hodnotu. Ovšem i jména svitavských farářů - litomyšlských premonstrátů

- jsou ryze česká Radomír (1357 - 76), 1419 Petr a jeho nástupce v tomtéž roce Václav.

Zásadní změnu ve vnitřním životě města však přinesl 7. prosinec 1389, kdy město ztratilo jedno z nejdůležitějších středověkých práv, totiž právo testamentární. Právo *odúmrtné* neboli *odúmrtí* jest majetek pozůstalý po někom, kdo nezařekl ani dědiců testamentárních, ani zákonných. Majetek byl příznám buď státu, nebo v jiných případech vrchnosti - tím bylo pochopitelně olomoucké biskupství. Zkrátka, ten, kdo ve Svitavách neměl přímé dědice se snažil během života všechny majetek rozptýlit, nebo se přestěhovat do takových míst, kde by svůj majetek mohl svobodně komukoli odkázat. A když docházelo k migraci obyvatel měst, město obvykle chudlo, stejně tak se ztenčovaly důchody vrchnosti. Právě biskup Mikuláš se rozhodl podpořit rozvoj města tím, že měšťanům toto právo přiznal. Pro zájmovost - zeměpanské město Moravská Třebová získala toto právo 1371. Ve svitavském privilegii se píše i o tom, jakým způsobem se s pozůstalostí může nakládat - darovat jej osobám jak světským, tak duchovním či kostelům. Kdo by neměl ve městě trvalý pobyt a získal tímto právem majetek, musel se sem minimálně na rok nastěhovat a teprve po roce statek prodat a odstěhovat se. Nový majitel statku musel ale opět zůstat ve městě.

Svitavské hradby. Kresba M. Heinz

Ale co s takovým městem, jehož měšťané mají sice možnost disponovat s majetkem, ale nejsou s to si jej proti vnějšímu nepříteli uhájit? Jedině město opevnit - o tom se v privilegii z roku 1389 také píše, biskup požaduje, aby město si vybuodovalo lepší opevnění, věže, hradby, parkány, brány a příkopy. Takové privilegium však nebylo zdarma, město muselo zaplatit a to už v dubnu 1389 prodal biskup svitavskému rychtáři Václavovi za 70 kop grošů úrok 7 kop „na lidech v Hradci, které vycházely oltáři Těla Kristova ve svitavském kostele.“ Ale vraťme se procházkou ke svitavským hradbám. Privilegium odúmrti spojené s povinností opevnit si město nacházíme i v jiných moravských biskupských městech - Mohelnici, Ostravě, Budišově atd. Ačkoliv se měšťanům říkalo *homines pacis*, tedy „lidé míru“, stalo se městské opevnění tím, co dělá město městem. Město samo si muselo chránit svůj majetek, ale stávalo se i významným činitelem vojenské taktiky. Co do kvality opevnění byl výrazný rozdíl mezi královskými městy (kupř. Polička, Chrudim, Vysoké Mýto) a městy poddanskými. Královská města používala již od XIII. století k výstavbě opevnění kámen, kdežto poddanským městům zpočátku postačovala plaňková ohrada místy s valem (Kojetín, Osoblaha). Obvyčejná hradební zeď byla často zesílena hranolovou nebo válcovou věží. Zajímavé je, že i Olomouc si musela po husitských válkách místy vystačit dřevěnými plaňkami. Výška takové hradební zdi dosahovala 2 až 6 metrů, při tloušťce 1 až 2 metry (později až 6 metrů) a základech až 2 metry hluboko. Nahore zeď vytvářela ochoz pro obránce a byla doplněna podsebitím se střílnami. V ohybech zdi stávaly věže, nebo úspornější bašty. Bašty byly budovány v takových intervalech, aby dokázaly palebně vykryt prostor mezi nimi. Taková vzdálenost 20 až 60 metrů dlouhá se nazývala kurtina. Například Vysoké Mýto mělo 25 bašt. Pro zesílení hlavní zdi vyrůstala před ní tzv. zeď parkánová, která znemožňovala přímý útok na hlavní hradbu. Parkán je slovo pravděpodobně arabského původu a dodnes se dochovalo ve slově park. Vně podél parkánové zdi se nacházel příkop s případnou možností jej naplnit vodou o šířce od 5 do 20 metrů a hloubce 5 až 10 metrů. V Poličce dosahoval hloubky 5 metrů. Od Dalimilových dob se hlavnímu vjezdu do města říkalo brána, předtím prostě vrata, jejichž počet kolísal od 1 (Moravský Krumlov) do 6 (Olomouc). Taková vrata byla doplněna padacím mostem. Pěší mohli procházet *fortnami* (brankami). U hlavní brány se většinou tyčila věž (v Litomyšli u Pražské brány stály dvě). Zvláštní postavení ve městě a poté i na vesnici měly opevněné hrady či kostely, ale o tom příště.

Radoslav Fikejz

Putování po řece Svitavě I

Svitava, řeka, která svou čistotou a třpytem vodní hladiny inspirovala ke svému názvu Svit-ava, nebo snad opravdu projížděl kníže Vratislav zdejší kraj se svou ženou Svatavou a na její památku pojmenoval řeku tekoucí hraničním hvozdem mezi Moravou a Čechami jejím jménem? O původu názvu řeky se do dnešní doby vedou diskuse podobně jako o místě, kde tato řeka pramení. Od nepaměti mají svitavští občané představu o prameni řeky Svitavy jako o jezírku pod velkým pískovcem. Místo, které odedávna bylo hojně navštěvováno při víkendových vycházkách.

Ovšem jak je to doopravdy s pramenem? Řeka Svitava svou délkou 97 km je dvaadvacátá nejdelší řeka České republiky a povodí 1 147 km² ji posunuje dokonce na dvacáté místo co do velikosti povodí řek České republiky. Řeka je levým přítokem řeky Svratky v blízkosti města Brna. Její pramen nebo lépe prameny se nacházejí v blízkosti našeho města, ale kde je hledat?

Naše putování řekou Svitavou začneme přítokem Lačnovského potoka v blízkosti továrny TOS. Jedná se o levý přítok řeky Svitavy. Šířka říčního koryta je 185 cm (r. 1999). Jistě zajímavý by mohl být pohled do historie. Na mapě „*Mappa geographica regni Bohemica*“ vytvořené v roce 1720 Johannem Christopherem Müllerem jako podklad pro vojenské mapy je jako pramen řeky Svitavy uváděn právě Lačnovský potok pramenící na okraji Lačnova. Tok řeky směřující k Javorníku zde není uveden. V letech 1983 - 1984 došlo k vyčištění a dalším úpravám říčního toku, ovšem již v této době se objevují poznámky o znečišťování řeky místním obyvatelstvem. Kvalita vody je závislá na ročním období a množství protékající vody - pH se pohybuje v rozmezí 7 - 8 stupně (r. 1995). Mezi jistě zajímavé živočichy žijící při ústí této říčky patří ondatra pižmová, jejíž nory jsem našel v roce 1999.

Pokud bychom přijali myšlenku, že jedním z pramenů řeky Svitavy je Lačnovský potok, není tato myšlenka tak zcela zcestná.

Lačnovský rybník. Foto J. Richtř

Takové obyčejné věci...

Když jsem psal minulý článek, předpokládal jsem, že identifikace oné stavby bude jednoduchá, ale zřejmě ne. Zastavovali mne lidé na ulicích a s nevěřícím pohledem prosili: „Naznačte, kde to je?!“. „My“, odpovídal jsem slovy klasika, „nesmíme ani naznačovat“, ale nyní vám řeknu, že to byla budova městského úřadu a východ z obřadní síně do parku Jana Palacha. A co dál? Babil jsem se s majitelkou nejmenovaného oděvního salonu, že bych jako něco potřeboval spíchnout, ona se tvářila, že to není problém. Donesl jsem jí tedy plány, myslím, že švadleny tomu říkají stříhy, z roku 1892, a prosil jsem ji, aby to stihla do únorové Lucerny. Nechápatě na mne upřela své krásné modré oči a já jsem jí zpod víček vyčetl němou otázkou *proč?* Teď to víte i vy - prostě jsem si na vás *horkou jehlou* nechal *ušít boudu*. Kde ty dveře vlastně jsou?

Radoslav Fikejz

Jistě se jedná o nejsevernější pramenný přítok nebo pramen řeky Svitavy. Vody tři kilometry dlouhého potoka vyvěrají v blízkosti Labe - Dunaj, při pravé straně silnice vedoucí z Lačnova za benzínovou stanicí. Voda protéká podél pravé strany hlavní silnice Moravským Lačnovem, kde přitéká řada drobných říček. Nejprve z malého vysychajícího rybníčku na okraji Lačnova, pak zprava přitéká říčka z lesního rybníka a posledním významnějším přítokem je pravý přítok uprostřed Moravského Lačnova z dalšího menšího rybníčka. Říční koryto je zarostlé vlhkomilnými rostlinami, v letních měsících se voda téměř nepohybuje, anebo se ztrácí.

Jan Richtř

Muzejní čtvrtek

Když mně Jiří Všetěčka, který právě v těchto dnech vystavuje své fotografie ve výstavních sálích svitavského muzea, vyprávěl, jak jel do Bratislavy na prosbu svého přítele, režiséra Františka Vláščila, fotit hlavní představitelku filmu Markéta Lazarová, tehdy ještě zcela neznámou studentku Magdu, nebo jak s využitím archivních filmových materiálů, starých map a grafické animace točil postupnou přeměnu Václavského náměstí, napadlo mě, že by povídání s ním mohlo být velmi zajímavé. Na besedu s tímto fotografem, režisérem a kameramanem vás zvou **ve čtvrtek 27. února v 17 hodin.**

-bč-

MMG MĚSTSKÉ MUZEUM A GALERIE VE SVITAVÁCH

STÁLÉ EXPOZICE

POHLED DO MUZEJNÍCH SBÍREK
Z HISTORIE PRAČEK
SVITAVSKÁ ZASTAVENÍ
OSOBNOST OSKARA SCHINDLERA

VÝSTAVY

1. 2. - 2. 3.

JIŘÍ VŠETEČKA

- PRAŽSKÝ CHODEC

Výstava velkorozměrných fotografií významného českého fotografa zachycuje magické proměny starobylé Prahy

Vernisáž: v sobotu 1. února 2003 v 15 hodin, zpívá Pěvecký sbor Dalibor

MUZEJNÍ ČTVRTEK

27. února v 17 hodin

FOTOGRAF A REŽISÉR

JIŘÍ VŠETEČKA

Beseda se známým fotografem a režisérem dokumentárních videofilmů

Pořady Střediska kulturních služeb

Informace o všech chystaných i již uskutečněných pořadech SKS, včetně fotodokumentace, najdete na www.kultura-svitavy.cz

Výstavy

(otevřeno při akcích SKS)

Bílý dům

Petr Patočka: Kresby

Divadlo Trám

Miroslav Ducháček: Fotografie

8. So 10:00 hod. Divadlo Trám

STEP - kurz

vede mistr Bílek

Vstupné: 50,- Kč

9. Ne 15:00 hod. Divadlo Trám

Divadlo DUHA Polná

Josef Čapek:

Povídání o pejskovi a kočičce

Známa kniha Josefa Čapka se stala předlohou pro spíše vyprávění, než divadlo, ve kterém se spíše hraje s dětmi, než hraje pro děti. Divadelní představení plné překvapivých hereckých a scénických řešení v podání členů divadla je určeno pro děti od 3 do 10 let.

Hrají: Petr Vaněk a Jitka Smejkalová

Vstupné 30,- Kč

14. Pá 19:00 - 23:00 hod. Bílý dům

Taneční večer v Bílém domě

Přijďte si zatancovat s kvalitní reprodukcí hudbou, pobavit se, zdokonalit své taneční znalosti a něco nového se naučit. Večerem provází taneční mistři ze svitavského Tanečního klubu Ellis.

Občerstvení je zajištěno.

Vstupné: 30,- Kč za osobu.

24. Po 19:30 hod. Ottendorferův dům

Koncert KPH

Duo Ardašev

Igor a Renata Ardaševovi

Antonín Dvořák: Slovanské tance 1. řada
Bedřich Smetana: Vltava, Šárka, Blaník

Vstupné: 45,- Kč, sleva: 30,- Kč - pro členy KPH, invalidy, studenty, důchodce

25. Út 19:30 hod. Bílý dům

František Nedvěd a Druhé podání

Koncert Františka Nedvěda

Vstupné: 130,- Kč

26. St 19:30 hod. Ottendorferův dům

Kataryna Kolcová

Koncert nevidomé židovské zpěvačky pocházející z Ukrajiny.

Vstupné: 50,- Kč

28. Pá 17:00 - 21:00 hod. Bílý dům

Posezení s dechovkou

Svitavská dvanáctka Svitavy

Vstupné: dobrovolné

28. 2. - 2. 3. Pá - Ne Divadlo Trám

Okresní kolo soutěže

v uměleckém přednesu mládeže
(Wolkrův Prostějov)

Uslyšíte, jsou obdivuhodní. Oba jsou mistři klavíru a hrají-li spolu, náš zážitek ještě znásobují. Srdečně vás zvou.

Blanka Šefrnová

Pořady pro školy

10. Po 8:30 a 10:15 hod.

Kino Vesmír

Duha Polná

Povídání o pejskovi a kočičce

Vstupné: 15,- Kč

Pro MŠ, 1.- 2. roč. ZŠ

Filmy pro školy

4. a 5. Út - St 13:15 hod.

Nesmrtelná teta

Vstupné: 20,- Kč

Pro školní družiny

25. a 26. 2. Út - St 13:15 hod.

Hurá na medvěda

Vstupné: 20,- Kč

Pro školní družiny

Divadelní abonentní cyklus JARO 2003

Vážení milovníci dobrého divadla, od března 2003 bude zahájen další divadelní abonentní cyklus JARO 2003. Vzhledem k velkému zájmu o abonentní vstupenky jsme se rozhodli od tohoto cyklu zajistit předprodeje jiným způsobem. Stávajícím abonentům nabízíme možnost výměny abonentky týden před zahájením volného předprodeje tedy od 3. do 7. března v Ottendorferově domě, telefon 461 535 173, Hana Švandová. Od 10. března bude předprodeje zbylých abonentek v Informačním centru.

Všechna představení se konají v Bílém domě vždy od 19:30 hodin. Abonentní vstupenka na celou sezónu stojí 350,- Kč, vstupné na jednotlivá představení činí 100,- Kč.

BŘEZEN

DIVADLO V DLOUHÉ PRAHA

Ronald Harwood: **Garderobiér**

DUBEN

DIVADLO BEZ ZÁBRADLÍ PRAHA

N.V. Gogol: **Hráči**

ČINOHERNÍ KLUB PRAHA

Woody Allen: **Sex noci svatojánské**

KVĚTEN

OMEGA ART AGENCY Praha

Quo vadis

Podrobné informace se dozvíte v příštím čísle, aktuálně rovněž na www.kultura-svitavy.cz

Pozvánka do Ottendorferova domu na koncert KPH

Dříve, v dobách dávno předtelevizních, se doma často hrávalo čtyřručně. I dnes platí, že je to zábavné. Nejste u klavíru tak sami, energie se zdvojnásobuje a hra jde radostněji kupředu. A pak, ta radost ze souhry, z komunikace probíhající přes hudbu a z krásně znějícího klavíru!

I děti rády hrají spolu. Stává se, že dorostou do touhy zahrát si některý Slovanský tanec. Často tance znají z nahrávky manželů Ardaševových. Je to dokonalé a půvabné podání. Jsme rádi, že budeme mít možnost Slovanské tance slyšet živě. Vedle Dvořáka zařadili Ardaševovi Smetanu - virtuózní úpravu některých částí Mé vlasti. Což je patrně rarita.

Pokud nemá zůstat ve čtyřruční hře jen u zábavy, musí být hodně porozumění a dobré vůle mezi hráči. A vezmou-li se dva klavíristé, co by mohlo bránit v tom, hrát spolu? Ale věc asi bude složitější, kolikpak známe takových dvojic u nás? ... byli to manželé Hurníkoví a Lejskovi, jsou to manželé Hršeľovi, no a právě Renata i Igor Ardaševovi.

Nová organizace města - Městská knihovna ve Svitavách

V souvislosti se zrušením okresních úřadů převzalo k 1. lednu letošního roku Město Svitavy naši knihovnu.

V současné době má Městská knihovna ve Svitavách 3 623 čtenářů, kteří si ročně půjčí více jak 188 tisíc publikací. K dispozici mají fond beletrie a naučné literatury o 75 tis. svazcích a 140 titulů periodik.

Dětské oddělení navštěvují děti předškolního věku. Naše knihovna pořádá exkurze pro nejstarší děti mateřských škol, spolupracuje se všemi základními školami ve městě a připravuje pro ně lekce knihovnicko-informatické výchovy. Při nich se děti seznamují se službami knihovny, s publikacemi, které mohou najít a jakým způsobem mají vyhledávat informace. Abychom je motivovali k samostatné práci s knihami, pořádáme různé soutěže a kvízy.

Děti mají k dispozici 3 počítače. V on-line katalogu si mohou vyhledávat knihy, které potřebují, mají k dispozici bezplatný přístup na internet a možnost využívat naučné encyklopedie a programy na CD-ROM. Malí uživatelé knihovny rozhodně nemají problémy s počítači a místa u nich jsou stále obsazená. Děti si rezervují PC s připojením na internet i týden dopředu. S ohledem na stávající prostory není možné jejich počet zvýšit. Dětských čtenářů rok od roku přibývá a v současné době navštěvuje dětské oddělení 883 dětí do 15ti let.

Oddělení pro dospělé pravidelně navštěvuje 2 740 dospělých čtenářů. Tento počet ovšem nezahrnuje uživatele internetu, kteří zde využívají veřejně přístupné stanice, aniž by se museli stát čtenářem knihovny. Největší procento uživatelů představují studující. Většina knižního fondu je ve volném výběru, pouze starší knihy a multiplikáty jsou - z důvodu nedostatku místa - uloženy ve skladu mimo budovu a na objednávku čtenáře dovezeny.

V malé čítárně je k dispozici denní tisk a periodika z různých oborů. Nejnovější číslo se půjčuje pouze prezenčně, ale starší výtisky si mohou čtenáři vypůjčit domů. Na statistických záznamech sledujeme využívání jednotlivých titulů periodik a jejich odběr každý rok přehodnocujeme. Snažíme se vyhovět aktuálním čtenářským potřebám a odebírat tiskoviny z oborů, o které je největší zájem, protože všechny tituly, které jsou na trhu, samozřejmě z finančních důvodů kupovat nemůžeme. Ročně si čtenáři půjčí přes 32 tisíc novin a časopisů. Kromě periodik jsou tu vyčleněny i dokumenty a informační materiály o EU.

V hlavní půjčovně je umístěna beletrie a poezie. Knihy jsou řazeny podle příjmení autorů a pokud si někdo nepamatuje, kdo knihu napsal, může si ji najít v on-line katalogu podle názvu či jiných popisných údajů. V současné době je vydáváno tolik titulů ročně, že není možné kupovat všechno a ve více výtiscích. Díky automatizovanému výpůjčnímu systému je možné knihy rezervovat a okamžitě po jejich vrácení je zájemce informován poštou nebo e-mailem, že je jím žádaná kniha již k dispozici. Pokud potřebuje čtenář knihu, kterou knihovna nevládní, je možné ji objednat z jiné - i zahraniční - knihovny formou meziknihovní výpůjční služby. Tato nadstandartní služba je placená, ale požadovaná částka představuje v podstatě jen úhradu poštovního za dodání knihy.

Oddělení naučné literatury je využíváno zejména studenty. Největší zájem je o výpůjčky z oblasti společenských věd (49 % ze všech výpůjček naučné literatury). Knihy jsou zde řazeny podle oborů a průběžně doplňovány novými tituly. Hledání v elektronických katalozích podle klíčových slov umožní najít soupis literatury k určitému tématu či oboru lidské činnosti, který je v knihovně zastoupen. Některé informace je možné získat z dostupných databází.

Právní systém ASPI nabízí kompletní předpisy a literaturu z oblasti práva, databáze Anopress zahrnuje plné texty všech základních periodik vydávaných v naší republice (včetně regionálních mutací) a přístup do Zpravodajství ČTK umožní vyhledávat z velkého množství aktualit nejen z ČR, ale celého světa. Naše knihovna je členem konsorcia, které má možnost zdarma využívat plné texty článků periodik celého světa, jejichž roční odběr představuje hodnotu 3,5 milionu dolarů. Bohužel tyto zdroje nejsou příliš využívány, protože texty jsou v anglickém jazyce.

V oddělení naučné literatury je možné vyhledávat i v příruční knihovně a ve fondu regionální literatury. Knihy se sice nepůjčují domů, ale čtenáři mohou využít studijní místa a půjčit si je prezenčně, případně si potřebné stránky okopírovat. Jde většinou o drahé a vzácné publikace a nejruznější encyklopedie (např. 35 svazků známé encyklopedie „Britannica“, kompletní Ottův slovník naučný, Universum a další).

Knihovna se nespolehá jen na rozpočet svého zřizovatele, ale každým rokem předkládá projekty do grantových programů vyhlášených Ministerstvem kultury ČR a letos i Krajským úřadem v Pardubicích. Díky získaným prostředkům z těchto zdrojů byla v roce 1997 připojena na Internet, rozšířila služby o půjčování zvukových dokumentů handicapovaným spoluobčanům, pro slabozraké a nevidomé pořídila počítač se speciálním programovým vybavením, které umožní texty zvětšovat a převádět do zvukové podoby informace z Internetu, v loňském roce doplnila oddělení naučné literatury dvěma počítači s přístupem na Internet.

Naše knihovna bude sice město něco stát, ale rozhodně to budou výdaje účelně vynaložené, jako ostatně každá investice do výchovy a vzdělání.

**Milada Vacková, ředitelka
Městské knihovny ve Svitavách**

Projekt 100 - 2003

Pondělí 10. února v 19:30 hodin Amarcord (1974)

Autobiografický film slavného italského režiséra Federica Felliniho se odehrává v Rimini, režisérově rodišti, ve 30. letech. Fellini vzpomíná na své dospívání, k němuž nutně náleží třeba i první erotické zážitky, tajné návštěvy kina či platonická láska.

Film získal roku 1975 Oscara za nejlepší zahraniční film. Amarcord, to je další pouť do místa a doby vlastního mládí. Maloměsto na břehu Jaderského moře v polovině 30. let zaplnil Fellini postavami ze své osobní mytologie. Spojil skutečné vzpomínky, příkrášené i zdeformované proudem nenávratných let, s naprosto nereálnými výjevy; v básnických obrazech křísí vybledlé barvy doby, vrací jim život a lesk - jenomže s příchutí trpkosti, nostalgie, rozčarování.

Úterý 11. února v 19:30 hodin Brazil (1985)

Scénárista a režisér Terry Gilliam umístil svůj příběh do těžko definovatelného období kolem Vánoc „někdy ve 20. století“, kdy armády bezejmenných úředníků striktně dodržujících kancelářskou etiku jak z 30. let na každém kroku doprovází fantastní přístroje moderní doby. Groteskní prostředí doplňují stejně groteskní postavy... Gilliam vytvořil vizi budoucnosti jako rozkládající se minulosti a tato vize na plátně působí neskutečně přirozeně.

Intelektuální groteska, natočená ve stylu okázalé sci-fi a současně v tradicích anglické, čistě nonsensové komedie vypovídá o světě zbaveném svobody i individuality.

Středa 12. února v 19:30 hodin Idioti (1998)

Dánský film s podtitulem Idiotský film o idiotech a pro idioty provokuje návštěvníky ode dne premiéry. Film napsal a natočil slavný režisér Lars von Trier.

V rodinném domku na předměstí Kodaně žije skupinka intelektuálů, které spojuje zvláštní zábava: hrají si na idioty - různým způsobem mentálně postižené lidi, a záměrně tím provokují své okolí. Na procházce, v restauraci, v bazénu, v toárně... Není nakonec v každém z nás kousek idiota?

Esej o sociální deviaci.

Čtvrtek 13. února v 19:30 hodin Amadeus (1984)

Amadeus - snad nejslavnější film Miloše Formana.

Píše se rok 1781 a Antonio Salieri působí jako dvorní skladatel císaře Josefa II. Když ke dvoru přijede Mozart, Salieri si s hrůzou uvědomí, že božské nadání, které si přál mít on sám, dostal do vínku tento obscenní a rozpustilý vtípaček. Salieri dohnán žárlivostí k zuřivosti organizuje intriky s cílem Mozarta zničit. Aby dosáhl svého cíle, je ochoten použít všechny prostředky...byl by snad i vraždil!

Amadeus - velkolepý historický epos, nádherná oslava hudby Wolfganga Amadea Mozarta. Osm Oscarů + čtyři zlaté glóby.

Na Berlinale 2002 Miloš Forman představil Amadea v nezkrácené verzi a ta přichází k nám!!

Pátek 14. února v 19:30 hodin Noční hovory s matkou (2001)

Film scénáristy a režiséra Jana Němce se odehrává mezi koněm svatého Václava a krematoriem ve Strašnicích (s odbočkou do Kalifornie, kde Jan Němec trávil část nedobrovolného exilu), na Vinohradské třídě v Praze se narodil a žil s rodiči. Tady měla jeho matka oční ordinaci. Tady naposledy viděl otce...tady matka umírala... tady hledá její hrob... a jeho životem procházejí všechny ty celebrity...

Pondělí 24. února v 19:30 hodin Ostrov (2002)

„Ostrov je místo, po němž všichni toužíme, ale z něhož po čase znuzení prcháme. Ostrov je pro muže žena a pro ženu zase muž. Chci v extrémní poloze načrtnout psychologický portrét mužů a žen v takovém vztahu“, říká korejský režisér a scénárista Kim Ki-duk o filmu, který vypráví o místě, kam si muži jezdívají zarybařit nebo také ukojit své sexuální touhy...

Úterý 25. února v 19:30 hodin: Naqoyqatsi (2002)

Naqoyqatsi je třetí díl trilogie o stavu tohoto světa. Předchází filmy: Koyaanisqatsi (1983) a Powaqqatsi (1988).

Slovo Naqoyqatsi pochází z kultury indiánského kmene Hopi a má několik významů: 1. Život ve vzájemném zabíjení. 2. Válka jak způsob života. 3. Civilizované násilí.

Vzniklo ohromující dílo scénáristy a režiséra Godfreye Reggia s hudbou Phillipa Glasse.

Umělecký dokument - čistá kinematografická poezie, která nás zvedne ze sedadel!

Středa 26. února v 19:30 hodin Zvětšenina (1966)

Divácky nejuspěšnější snímek italského režiséra Michelangela Antonioniho vznikl v Londýně na motivy novely Julia Cortázara. Navzdory atraktivitě námětu, zahrnujícího autenticky působivou hudbu Herbieho Hancocka a kapely Yardbirds, atmosféru pop-artu, drogové kultury i volného sexu, jde o svěbytnou psychologickou studii moderního člověka s jeho vnitřní nejistotou a drásajícími zmatky. Poněkud záhadný a vzrušující příběh jediného dne v životě módního londýnského fotografa.

V březnové Lucerně přineseme pozvání na poslední dva filmy Projektu 100: 3. 3. Mléčná dráha a 28. 3. Diktátor

Petr Mohr podle Informačních listů Projektu 100 - 2003

F. Murray Abraham jako Salieri ve filmu Miloše Formana Amadeus.

**MĚSTSKÁ
KNIHOVNA
VE SVITAVÁCH**

Máchova alej č. 1, 568 02 Svitavy
tel. 461 533 295, fax: 461 514 715
www.booksy.cz
e-mail: knihovna@booksy.cz

Výpůjční hodiny:

PRO DOSPĚLÉ		PRO DĚTI	
Po - St	9 - 17	Po - St	13 - 17
Čt	zavřeno	Čt	zavřeno
Pá	9 - 17	Pá	13 - 17
So	9 - 11		

Veřejně přístupný internet!

Nadace Josefa Plívy

Nám. Míru 80, Svitavy, tel. 461 530 237
Otevřeno Po - Pá 9-12 14-17 hodin
e-mail: nadace@svitavy.cz http://njp.unas.cz

Prodloužení výstavy **FOTOGRAFIE A FAKTA O FENOMÉNU UNIVERZUM** do konce února. Tato je určena nejen pro školy, ale i pro dospělé, kteří alespoň občas zvednou hlavu od naší matičky Země a zajímají se, co se děje blízko i vzdáleně nad našimi hlavami.

Výstava je otevřena:

Po - Pá 9 - 12 a 14 - 17 hod.

Každé úterý v měsíci
Břišní tance (orientální)

ZUŠ SVITAVY

tel. 461 534 312

12. St 13:00 hod. Bílý dům
Oblastní kolo soutěže ZUŠ
- taneční obor, soutěž je přístupna veřejnosti

13. Čt 17:30 hod. sál ZUŠ
Žákovský hudební večer

Asociace Brontosaura

tel. č. 723 176 873
http://sybronto.unas.cz
e-mail: sybronto@email.cz

6. Čt 18:30 hod. Nadace J. Plívy
54. cestovatelský večer
O Persii očima ing. Bureše

27. Čt 18:00 hod. Nadace J. Plívy
Sběratelské posezení nad sbírkou losů z celého světa, doplněnou o historii tohoto sběratelského oboru

Dům dětí a mládeže „Paleta“

Lanškrounská 4, Svitavy, tel.: 461 533 743
e-mail: ddm@ddm.svitavy.cz, http://www.ddm.svitavy.cz

1. So
Lyžařský zájezd
do Čenkovic (Radiměře)

2. Ne 8:00 hod. Střelnice DDM
(vchod od Chovenky) na IV. ZŠ
Střelecká soutěž
V. ročník Cena ředitele VzPu 30 mládeže

8. So
Memoriál O. Leischnera
18. ročník, turistický výšlap Vysočinou pěšky nebo na běžkách

8. So 9:00 hod. u Jelena
Zimní liga házedel - veřejná soutěž
s Modelklubem Svitavy

15. - 22. 2.
Lyžařský pobyt rodičů s dětmi
ve Švédsku o jarních prázdninách
dospělí 4.990 Kč + 400 Kč přistavné km,
děti do 15 let 3.990 Kč + 400 Kč

16. Ne 8:00 hod. Střelnice DDM
Střelecká soutěž
XI. ročník Zimní cena VzPi 60/40

17. - 21. 2.
Jarní příměstský tábor v DDM
Cena 350,- Kč
Informace v DDM

18. - 20. 2.
Prázdninové putování
(Kláštepec nad Orlicí) pro veřejnost
Cena 325,- Kč (doprava, ubytování, strava,
drobné vydání)

22. So od 9:00 hod. u Jelena
Zimní liga házedel - veřejná soutěž
s Modelklubem Svitavy

22. So 10:00 hod. DDM
Keramické dopoledne
pro veřejnost
Cena za 1 osobu činí 20,- Kč

Další úspěchy PS Dalibor

Vánoční čas. Zpěváci Pěveckého sdružení Dalibor Svitavy stíhají vedle svých běžných pracovních i domácích povinností ještě náročné zkoušky sboru a přináší svým posluchačům již tradičně kytici vánočních melodií a lidových koled. V letošním roce byly jednotlivé květy vybírány zvlášť pečlivě a celá kytice uvázána s láskou, nadšením a upřímnou snahou potěšit všechny, kteří za námi na koncerty přijdou.

Dobrá věc se podařila. Výkon sboru byl kvalitní po stránce hudební i výrazové, celkový dojem umocnilo i nové koncertní oblečení. Kostely ve Vítějvsi, Baníně, Březové

n. Svit. a Svitavách plně spokojených, dojatých a nadšených diváků byly tou nejlepší odměnou.

Pěvecký sbor Dalibor zakončil celou koncertní sezónu benefičním koncertem v kapli Ústavu sociální péče ve Svitavách. Výtěžek novoročního koncertu byl věnován na zlepšení prostředí v ústavu.

Členové sboru děkují za podporu a finanční příspěvky starostovi města panu V. Koukaloovi, všem členům zastupitelstva a rady Města Svitavy, pracovníkům Střediska kulturních služeb a všem svým sponzorům.

Mirka Ducháčková

Pozvánka na Ples PS Dalibor

Vážení přátelé, dovolte, abychom Vás pozvali na 7. ples PS Dalibor, který se koná dne **22. 2. 2003 od 20:00 hodin** v sále Bílého domu. Celým večerem Vás

bude provázet skupina MIX z Chotěnova. Přijďte si s námi posedět, zatančit i zazpívat. Vstupenky budou v předprodeji v Informačním centru, cena 70,- Kč. Srdečně zvou členové PS Dalibor.

KINO VESMÍR

tel.: 461 531 446

Pokladna otevřena každý den 17 - 20 hod.

1. - 5. So, Ne 14:00, 17:00 a 20:00 hod.
Po, Út, St 19:30 hod.

Harry Potter

a **Tajemná komnata** USA, GB 2002

Druhý díl filmové adaptace kultovní řady J. K. Rowlingové. Školní rok v Bradavicích právě začíná! Režie: Chris Columbus
Vstupné: 70,- Kč dabováno 161 min.

6. Čt **Filmový klub:** 19:30 hod.

Láska shora ČR 2002

Podivuhodná procházka po cestách mysli. Poetická komedie o dvou mladých lidech a jejich cestě za zatměním slunce...

Námět, scénář a režie: Petr Marek

Vstupné: 30,- Kč pro členy FK

40,- Kč ostatní 98 min.

7. - 9. Pá, So, Ne 19:30 hod.

Červený drak USA, SRN 2002

Návrat ke kořenům zla. První a nejděsivější kapitola trilogie o Hannibalu Lecterovi. Kriminální psychothriller. V hlavní roli: Anthony Hopkins

Režie: Brett Ratner

Vstupné: 55,- Kč titulky od 18 let 124 min.

8. - 9. So 17:00 hod.

Ne 15:00 a 17:00 hod.

Lilo a Stitch USA 2002

Rodinný animovaný dobrodružný film o přátelství malé holčičky a vesmírného „psa“.

Scénář a režie: Chris Sanders a Dean DeBlois

Vstupné: 30,- Kč dabováno 85 min.

Projekt 100 - 2003

10. Po 19:30 hod.

Amarcord Itálie 1974

Autobiografický film Federica Felliniho se odehrává v režisérově rodišti v Riminu ve 30. letech 20. století. Vzpomínka na dospívání... jeden z jeho nejkrásnějších filmů! Film získal v roce 1975 Oscara za nejlepší zahraniční film.

Vstupné: 35,- Kč titulky 127 min.

11. Út 19:30 hod.

Brazil GB 1985

Intelektuální groteska, natočená ve stylu okázalé sci-fi a současně v tradicích anglické, čistě nonsensové komedie. Kolem Vánoc někdy ve 20. století, svět úředníků, obklopených fantaskními stroji... Režie: Terry Gilliam

Vstupné: 35,- Kč titulky 138 min.

12. St 19:30 hod.

Idioti Dánsko 1998

„Idiotický film o idiotech a pro idioty“. Skupinku intelektuálů spojuje zvláštní zábava: hrají si na idioty a záměrně provokují okolí... Esej o sociální deviaci.

Scénář a režie: Lars von Trier

Vstupné: 35,- Kč titulky 117 min.

13. Čt 19:30 hod.

Amadeus USA 1984

Velkolepý historický epos, nádherná oslava hudby Wolfganga Amadea Mozarta. Rok 1781 a na dvoře císaře Josefa II. působí jako skladatel Antonio Salieri. Přijíždí však Mozart... Nezkrácená verze slavného filmu s osmi Oscary

Režie: Miloš Forman

Vstupné: 65,- Kč titulky 160 min.

Projekt 100 - 2003

14. Pá 19:30 hod.

Noční hovory s matkou ČR 2001

...se odehrávají mezi koněm svatého Václava a krematoriem ve Strašnicích, na Vinohradské třídě v Praze... Hraná osobní zpověď scenáristy a režiséra Jana Němce

Vstupné: 35,- Kč 69 min.

15. So 19:30 hod.

Holky to chtěj taky SRN 2001

...ale pořádně! Komedie o prožívání sexuální zranění německé středoškolské mládeže.

Režie: Dennis Gansel

Vstupné: 60,- Kč od 12 let titulky 90 min.

16. Ne 19:30 hod.

xXx USA 2002

Akční thriller. Vin Diesel je tajný agent xXx!

Režie: Rob Cohen

Vstupné: 55,- Kč od 12 let titulky 124 min.

17. - 19. Po, Út, St 17:00 a 19:30 hod.

Ostrov ztracených snů

- **Spy Kids 2** USA 2002

Svět je znovu v ohrožení. Je třeba povolat Cortezovy. Rodinná fantastická akční komedie.

V hlavní roli: Antonio Banderas

Scénář, režie, kamera, střih: Robert Rodriguez

Vstupné: 55,- Kč dabováno 100 min.

20. - 21. Čt, Pá 19:30 hod.

Pluto Nash USA 2002

Měsíc donedávna pokrývaly tuny prachu. Teď tam vším hýbou tuny prachu. Akční sci-fi komedie.

V hlavní roli: Eddie Murphy

Režie: Ron Underwood

Vstupné: 55,- Kč od 12 let titulky 95 min.

22. - 23. So, Ne 19:30 hod.

Insomnie USA 2002

Insomnie = chorobná nespavost. Kriminální thriller. Vyšetřování brutální vraždy studentky na Aljašce v období letního půlnočního slunce (stále světlo).

Al Pacino a Robin Williams v hlavních rolích

Režie: Christopher Nolan

Vstupné: 50,- Kč od 15 let titulky 118 min.

Projekt 100 - 2003

24. Po 19:30 hod.

Ostrov Korea 2000

„Ostrov je místo, po němž všichni toužíme, ale z něhož po čase znudění přecháme. Ostrovem je pro muže žena a pro ženu muž“. Ostrov je místo, kam jedeme rybařit, nebo ukojit sexuální touhy...

Vstupné: 35,- Kč titulky 86 min.

25. Út 19:30 hod.

Naqoyaqatsi USA 2002

Poslední díl trilogie o stavu tohoto světa (předchozí díly: Koyaanisqatsi a Powaqqatsi). Název filmu znamená: život jako vzájemné zabíjení.

Strhující umělecký dokument.

Hudba: Phillip Glass

Režie: Godfrey Reggio

Vstupné: 55,- Kč 89 min.

26. St 19:30 hod.

Zvětšenina GB 1966

Nejslavnější film režiséra Michelangela Antonioniho na motivy novely Julia Cortáзара s hudbou Yardbirds atmosférou pop-artu, drogové kultury i volného sexu... Svěbytná psychologická studie moderního člověka s jeho vnitřní nejistotou. David Hemmings v hlavní roli.

Vstupné: 35,- Kč titulky 110 min.

27. - 28. Čt, Pá 19:30 hod.

Nejhorší obavy USA, SRN 2002

27 000 nukleárních zbraní. Jedna z nich chybí. Špionážní thriller. Ben Affleck, Morgan Freeman a další.

Režie: Phil Alden Robinson

Vstupné: 50,- Kč od 12 let titulky 124 min.

KINOKAVÁRNA GALAXIE

tel.: 602 969 647

1. - 5. So, Ne 19:30 hod.

Po, Út, St 20:00 hod.

Harry Potter

a **Tajemná komnata** USA, GB 2002

Režie: Chris Columbus

Vstupné: 70,- Kč dabováno 161 min.

6. - 8. Čt, Pá, So 20:00 hod.

Červený drak USA, SRN 2002

Režie: Brett Ratner

Vstupné: 55,- Kč titulky od 18 let 124 min.

8. So 15:00 hod.

Lilo a Stitch USA 2002

Scénář a režie: Chris Sanders a Dean DeBlois

Vstupné: 30,- Kč dabováno 85 min.

11. - 12. Út, St 20:00 hod.

Před svatbou ne! USA 2001

Zlomí vám srdce a sebere peněženku. Sigourney Weaver a Jennifer Love Hewitt - rodinný tým, který obere každého chlapa! Komedie.

Režie: David Mirkin

Vstupné: 55,- Kč titulky 124 min.

13. - 15. Čt, Pá, So 20:00 hod.

Holky to chtěj taky SRN 2001

Režie: Dennis Gansel

Vstupné: 60,- Kč od 12 let titulky 90 min.

18. - 19. Út, St 20:00 hod.

Ostrov ztracených snů

- **Spy Kids 2** USA 2002

Scénář, režie, kamera, výprava a střih: Robert Rodriguez

Vstupné: 55,- Kč dabováno 100 min.

20. - 21. Čt, Pá 20:00 hod.

Pluto Nash USA 2002

Režie: Ron Underwood

Vstupné: 55,- Kč od 12 let titulky 95 min.

22. So 20:00 hod.

Insomnie USA 2002

Režie: Christopher Nolan

Vstupné: 50,- Kč od 15 let titulky 118 min.

25. - 26. Út, St 20:00 hod.

Poslední loupež USA 2001

Co je v životě nejkrásnější? Láska. Láska ke zlatu! Špičkový lupič Gene Hackman má dokonalý plán. Kriminální film.

Scénář a režie: David Mamet

Vstupné: 55,- Kč od 12 let titulky 107 min.

27. - 28. Čt, Pá 20:00 hod.

Nejhorší obavy USA, SRN 2002

Režie: Phil Alden Robinson

Vstupné: 50,- Kč od 12 let titulky 124 min.